

»Ne smemo odpreti,« so dejali.

»Ali niste božji?« je zatožila žena. »Ne bojte se naju! Tako sva slaba, da bi še vrabcu ne mogla storiti žalega. Samo malo bova posedela, potem pojdeva dalje. Bog vam bo poplačal.«

Betki, najmlajši, tisti z okroglimi lici in svetlimi lasmi kot predivo, se je žena zasmilila. Bila je dobrega srca. Še pozneje, ko sem jo jaz poznala, ni nikoli kakega berača pravnega pustila od hiše.

»Beračica je,« je dejala Drejcu, najstarejšemu bratu, tistemu, ki se je bil pozneje obesil, ko mu je bila zgorela hiša. »Odpri jima! Saj vidiš, da ju zebe.«

Takrat res ni bilo, da bi vsakomur odpirali hišo. Po samotah se je klatilo vse polno potepuhov in tatov, včasih so se prikazali tudi razbojniki. Neredko so obiskovali hiše prav med nedeljsko mašo, ko so bili doma za paruha le starci ali otroci. Toda ženski pred hišo niso tiščali vrata iz strahu, ampak zaradi trdtega srca. Niso ji odprli.

Gledali so za njo, ki je odšla z dečkom po snegu proti vasi, kmalu jim je izginila izpred oči. Tedaj pa so se nenadoma odprla vrata, v izbo je prišel velik, črn pes, ki mu je rdeč jezik kot plamen visel iz gobca, oči pa so se mu svetile kot dva žareča oglja.

Otroci v krik pa na peč; pes pa nič, ni zarenčal ne zalagal, šel je naravnost pod mizo, sedel in upiral zlovešč pogled na peč. Ne bom ti pravila, lahko si misliš, da je otroke tresla groza. Pes, ki je prišel skozi zaklenjena vrata ... Spomnili so se na Boga, molili so, kakor so znali, tako vroče, kakor še nikoli, od strahu so jim tekle solze po licih. Pes pa je molel medtem iz ust jezik, ki je bil kot plamen, ves čas jih ni izpustil iz pogleda. Toda ničesar jum ni storil, morda zaradi molitve, morda zaradi Betke, ki je bila dobrega srca.

To je trajalo uro ali dve, dokler domači niso prišli od maše. Ko so jih zaslišali zunaj na gazi, se je pes dvignil, zalagal in odšel — — —

Babica je umolknila. Poslušal sem jo z ušesi in z očmi, brez sape, nekaj me je stiskalo za grlo.

»Ali je bil ... črn pes ... hudič?« sem vprašal s tesnobo v glasu.

»Malo pameti bi imel, da nisi tega uganil,« je rekla babica. »On je bil. Bog nas varuj! Ako bi bil pes, bi ga bili srečali, pa ga nihče več ni videl. Tudi žena z dečkom je bila izginila. Žerjunovi so vpraševali po vasi, nihče ni kaj vedel o nji. Bila je Marija z Jezusom.«

Zunaj je zavijal veter. Zdelen se mi je, da je nekdo potrkal na vrata. Strah me je bilo, a bi mu bil šel odpret, da vstopi, naj je kdor koli že, in se pogreje. Pa je bila le moja domišljija. Zdelen se mi je, da pod vsako klopjo čepi po en črn pes, da se jim svetijo oči skozi vsa okna.

Ko sem odhajal spat na seno, so se mi od groze zapletale noge. Črni pes mi je sledil tik za petami. In še ko sem ležal ob pažu in tiho molil, sem ga videl, kako se mu svetijo oči iz teme. Vse dotlej, da sem se izgubil v sanje, v katerih sem odprl vrata ženi z dečkom, da sta se grela pri naši peči.

Svjetoslav Pomladna

V logih se pomlad budi.
Od hribov se umika mraz.
Vlažne zemlje vonj dehti
z razoranih njiv v obraz.

Kakor težki samotarec
ptič za ptičjem plava v breg
in rastoči topli marec
vabi starec izpod streh.

Za vasjo so rože vzvrale.
Glasna deca gre jih brat.
Nad obzorjem zagorele
zarje v novo so pomlad.